

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра історії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ІСТОРІЯ КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	032 Історія та археологія: Історія

Затверджено рішенням Ради з якості

_____
Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

_____
Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Гончаренко Анатолій
Володимирович

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Історія	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Дегтярьов Сергій Іванович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Історія країн Латинської Америки
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Гончаренко Анатолій Володимирович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 8-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. самостійної роботи.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія первісного суспільства і Стародавнього Сходу, Історія Середніх віків, Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки, Історія Новітньої доби
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального й критичного мислення та набуття системи спеціальних знань з історії країн Латинської Америки в XVI – на початку XXI ст., її теорій та концепцій, історіографії, класифікації країн за їх політичною, економічною, соціальною системами, релігійно-конфесійною й культурною ознаками, особливостями державного устрою та міждержавних відносин

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Латинська Америка в колоніальний період

Предмет, завдання та структура курсу «Історія країн Латинської Америки». Історіографія курсу. Хронологія. Латинська Америка як макрорегіон. Колоніальні захоплення Іспанії й Португалії в Америці. Тордесільяський договір 1494 р. Сарагоський договір 1529 р. Колоніальна експансія Англії, Франції і Голландії у Карибський басейн. Торгові монополії, заборони, обмеження й регламентації в експлуатації колоніальних країн європейськими метрополіями. Системи флотилій у торгівлі Іспанії й Португалії з Новим Світом. Навігаційний акт 1651 р. для англійських володінь. Королівські монополії у заморських володіннях Франції. Торгова політика голландської Вест-Індської компанії. Господарська спеціалізація латиноамериканських колоній. Найважливіші центри видобутку дорогоцінних металів і каменів. Експорт тропічних культур і продуктів тваринництва. Трансатлантична торгівля як основа росту колоніальних економік. Особливості системи землеволодіння й землекористування в колоніях. Проблема вільної найманої праці й поширення форм позаекономічного примуса. Станово-класова й етнічна структура колоніальних суспільств. Поняття «креол», «метис», «пардо». Положення індійського населення Іспанської Америки. Королівські укази про статус індіанців. Громади й редуції. Місіонерська діяльність католицької церкви і чернечих орденів. Парагвайські індіанці під керуванням Ордену Ісуса (1610-1767). Адміністративно-територіальний розподіл колоній. Поняття «Євро-Америци»

Тема 2 Латинська Америка в другій половині XVIII – на початку XIX ст. Війни за незалежність

Криза колоніальної системи в Латинській Америці. Реформи Бурбонів в Іспанській Америці і маркіза Помбала в Бразилії в другій половині XVIII в. Ріст торгівлі і товарного виробництва в колоніях. Соціально-економічні наслідки реформ. Загострення соціальних протиріч в іспанських і португальських колоніях. Індійські народи в боротьбі проти колонізаторів у XV-XVIII сторіччях. Становище індійського населення регіону. Повстання індіанців Перу 1742 р. на чолі з Хуаном Сантосом, причини поразки. Піднесення визвольного руху народів Латинської Америки в кінці XVIII ст. Революція негрів-рабів французької колонії о. Сан-Домінго 1791-1803 рр. Декрет про звільнення рабів в Сан-Домінго 1793 р. Утворення першої латиноамериканської держави Гаїті, проголошення її незалежності. Англійська інтервенція на Ріо-де-ла-Плате 1806-1807 рр. Війна за незалежність іспанських колоній 1810-1826 рр., її основні етапи та наслідки. Рух під керівництвом М. Ідальго і Х. Морелоса в Мексиці (1810-1815). Рух під керівництвом Х. Бовеса у Венесуелі (1810-1815). Парагвайський режим Х.Г. Родрігеса де Франсії (1814-1840). Національно-визвольна революція 1822 р. у Бразилії.

Тема 3 Аргентина в XIX - на початку XX ст.

Проголошення держави Аргентина. Прийняття Конституції 1826 р. Хуан Мануель Росас. Аграрна реформа. Зовнішня політика диктатора. Опозиція Росасу. Розвиток суспільно-політичної боротьби в 50-60-і роки XIX ст. Боротьба за владу. Генерал Уркіса. Конституція 1853 р. Конгрес провінцій 1862 р. Винищувальна війна президента Домінго Сармента (1868-1874 рр.) проти індіанців. Боротьба за владу другої половини 70-х рр. XIX ст. Конфлікт влади з католицькою церквою 80-х рр. XIX ст. Соціальна боротьба. 90-х рр. XIX ст. Державні перевороти 1890 та 1893 рр. Економічний розвиток країни. Повстання радикалів 1905 р. Міжпартійна боротьба. Робітничий рух. Аргентина на початку XX ст. та під час Першої світової війни.

Тема 4 Бразилія в XIX - на початку XX ст.

Війна між Бразилією та Аргентиною за Уругвай. Педру I (1822-1831) Консервативне правління Регентської Ради. Повстання в Ріо-гранді. Повстанський рух у Бразилії. Діяльність уряду Педру II. Криза рабовласницького господарства Бразилії. Аболюціоніський рух. Скасування рабства (13 травня 1888 р.) Проголошення Бразильської республіки. Діяльність Установчих зборів. Конституція 1891 р. Президент Деодору да Фонсека. Проблеми у фінансовому становищі країни. Військові повстання. Селянський рух. Повстання в Канудосі 1807 р. Економічний розвиток країни. Робітничий рух. Бразилія на початку XX ст. та під час Першої світової війни.

Тема 5 Чилі та Перу в XIX – на початку XX ст.

«Верховний правитель» Бернардо О'х'ггінс. Економічний розвиток Чилі у XIX ст. Проникнення англійського капіталу в країну. Конституція 1822 р. Відставка О'х'ггінса та скасування конституції. Боротьба землевласників, унітаріїв та федералістів за владу. Нова конституція 1828 р. Дієго Порталес та його заходи в економічній сфері життя країни. Розвиток сільського господарства, промисловості, торгівлі та транспорту. Становлення національної культури. Просвітителі. «Товариство рівності». Перемога консерваторів у боротьбі з лібералами. Скасування майорату. Повстання індіанців-арауканів. Уряд президента Хосе Хоакіна Переса (1861-1871 рр.) Тихоокеанська війна. Посилення політичної боротьби. Світова економічна криза та військовий конфлікт з Перу. Президентські вибори 1881 р. та політика президента Хосе Мануеля Бальмаседи (1886-1891 рр.) Посилення залежності країни від іноземного капіталу. Робітничий рух. Чилі на початку XX ст. та під час Першої світової війни. Боротьба за владу в країні. Каудільїзм. Перуано-болівійська конфедерація. Президентство Р. Кастілья. Соціально-економічний розвиток Перу у XIX ст. Боротьба проти нової спроби колонізації країни. Розвиток буржуазних відносин. Економічні труднощі та фінансова залежність від іноземного капіталу. Державний переворот 1914 р. Перу під час Першої світової війни.

Тема 6 Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії

Парагвай. Верховний диктатор республіки Парагвай. Диктатура Франсія (1814-1840 рр.). Регламентация та централізація країни. Реорганізація армії. Зовнішні відносини країни. Господарський розвиток. Реформа освіти. Консулат. Перша Конституція 1844 р. Диктатура Лопесів (1841-1870 рр.) Соціальні реформи. Військова агресія сусідніх держав. Розгром Парагваю. Поневолювання країни. Парагвай на початку XX ст. Уругвай. Боротьба за незалежність та створення республіки Уругвай. Економічний розвиток країни. Громадянська війна 1904 р. Перетворення за президента Х. Батлье-і-Ордоньеса. Венесуела. Відділення Венесуели від Колумбії. Формування державного апарату. Соціально-економічний розвиток країни. Політична боротьба напередодні виборів 1846 р. Влада Х.Т. Манагаса. Президентство Х. Кастро та «війна федерації». «Ліберальна» диктатура Г. Бланку. «Венесуельська криза» С. Кастро. Зростання іноземних капіталовкладень в економіку Венесуели. Колумбія. Формування політичної системи країни. С. Болівар. Нормалізація відносин із сусідніми країнами. Боротьба за посаду президента. Перетворення урядів лібералів у політичній та економічній галузях. Реформи президента І. Лопеса. Політична криза 1853-1854 рр. Боротьба за владу між лібералами та консерваторами. Церковна політика. Перегляд конституції країни. Державний переворот 1867 р. Влада радикалів. Рафаель Нуньес у боротьбі за владу в країні. Конституція 1886 р. Надання церкві широких прав та привілеїв.

Тема 7 Мексика в XIX - на початку XX ст.

Соціально-економічний розвиток Мексики у першій половині XIX ст. Боротьба за владу. Президентство Антоніо Лопес де Санта-Анна (1834–1855 рр.). Відносини Мексики з США. Колонізація Техасу. Напад американських військ на територію Мексики. Війна 1846-1848 рр. Скинення уряду консерваторів. Партизанська війна. Конституція 1857 р. Заколот консерваторів. Уряд Беніто Пабло Хуареса. Європейська інтервенція. Маріонеткова влада імператора Максиміліана I. Крах інтервенції. Диктатура Порфіріо Діаса (1876-1910 рр.) Економічний розвиток Мексики у другій половині XIX ст. Аграрний та робітничий рухи. Опозиція диктатурі. Франсіско Мадеро. Мексиканська революція 1910-1917 рр. Повалення диктатури Діаса. Уряд Модеро. План «Айяла». Контрреволюційний переворот. Військова диктатура Уерти. Діяльність уряду В. Карранси. Діяльність селянських загонів Ф. Вільї та Е. Сапати. Інтервенція США. Мексиканська Конституція 1917 р.

Тема 8 Куба в XIX - на початку XX ст.

Визвольна боротьба кубинського народу в XIX ст. Повстання рабів на Кубі 1838-1844 рр. Підйом кубинської економіки. Антиіспанська війна 1868–1878 рр., її наслідки. Кубинський лібералізм та реформізм. Повстання 1868 р. Конституція 1869 року. Перший президент Карлос Мануель де Сеспедес. Скасування рабства 1886 р. Повстання 1895 р. окупація Куби американськими військами. Державотворчі процеси і роль в них США. Президент Куби Естрада Пальма. Робітничий рух. Рух негрів за свої права. Уряд Марія Гарсія Менокаля. Куба на початку XX ст. та під час Першої світової війни.

Тема 9 Латинська Америка в 1918-1945 рр.

Вплив Першої світової війни на Латинську Америку. Масові рухи та ліберальні реформи кінця 10-х - початку 20-х рр. XX ст. Економічний та політичний розвиток Латиноамериканських республік в середині та другій половині 20-х рр. XX століття. Збройні антиімперіалістичні та антиолігархічні виступи в Бразилії та Нікарагуа. Вплив світової економічної кризи 1929-1933 рр. на внутрішньополітичну обстановку в регіоні. Військовий переворот в Аргентині та буржуазна революція в Бразилії. Революційна криза 1931-1932 рр. в Чилі. Посилення ролі держави в економіці. Економічні реформи в країнах регіону 1933-1939 рр. Участь країн Латинської Америки у Другій світовій війні та розвиток міжамериканського співробітництва в 1939-1945 рр. Тема 10. Латинська Америка у другій половині XX ст. Шляхи подолання відставання у країнах з обмежено авторитарними режимами: президентство Х.Д. Перона в Аргентині та Ж. Кубічека в Бразилії. Амбітні соціальні та культурні проекти, їх реалізація та наслідки: будівництво нової столиці Бразилії, перебудова Мехіко тощо. Спроби побудови соціалізму у країнах Латинської Америки: Чилі, Нікарагуа. Роки розквіту військових хунт в Аргентині, Гватемалі, Гондурасі, Еквадорі, Болівії, Бразилії, Чилі тощо. Крах соціалістичних експериментів та кінець правління хунт. Встановлення демократичних режимів у країнах Латинської Америки на початку 1990-х років.

Тема 10 Латинська Америка у другій половині ХХ ст.

Шляхи подолання відставання у країнах з обмежено авторитарними режимами: президентство Х.Д. Перона в Аргентині та Ж. Кубічека в Бразилії. Амбітні соціальні та культурні проекти, їх реалізація та наслідки: будівництво нової столиці Бразилії, перебудова Мехіко тощо. Спроби побудови соціалізму у країнах Латинської Америки: Чилі, Нікарагуа. Роки розквіту військових хунт в Аргентині, Гватемалі, Гондурасі, Еквадорі, Болівії, Бразилії, Чилі тощо. Крах соціалістичних експериментів та кінець правління хунт. Встановлення демократичних режимів у країнах Латинської Америки на початку 1990-х років.

Тема 11 Країни Латинської Америки на початку ХХІ ст.

Глобалізація як фактор впливу на внутрішні процеси в латиноамериканських країнах. Особливості модернізаційних проектів в умовах глобалізації: міжнародні та внутрішні кризи, нове поняття «анклавної модернізації». Особливості підходу країн Латинської Америки до загальних проблем глобалізації. Тенденції та перспективи антиглобалістського руху в країнах Латинської Америки. Найбільші організації та рухи антиглобалістів Бразилії та інших країн регіону. Сучасне становище в Латинській Америці. Економічний та політичний розвиток Аргентини, Мексики, Бразилії, Уругваю, Перу, Чилі.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати предмет, специфіку, періодизацію й основні проблеми історії країн Латинської Америки.
РН2	Виявляти, аналізувати та опрацьовувати історичні джерела досліджуваного періоду.
РН3	Визначати специфіку історичного розвитку провідних країн Латинської Америки.
РН4	Пояснювати особливості еволюції політичної, економічної й соціальної систем, розвитку культурної та релігійної сфер у країнах регіону.
РН5	Розуміти взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами й процесами в минулому та сучасності.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР2	Вміти визначати основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди.
ПР4	Застосовувати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології.
ПР6	Вміти з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них.

ПР9	Здійснювати аналіз відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.
ПР13	Досліджувати життя та діяльність конкретних людей у контексті їхньої історичної доби.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Латинська Америка в колоніальний період	
Лк1 "Латинська Америка в колоніальний період (частина 1)" (денна)	1. Предмет, завдання та структура курсу «Історія країн Латинської Америки». 2. Особливості соціально-економічного розвитку Латинської Америки у колоніальний період в історіографії. 3. Загальні тенденції розвитку культури в країнах Латинської Америки у колоніальний період. 4. Католицька церква як важливий елемент колоніальної політики в країнах Латинської Америки.
Лк2 "Латинська Америка в колоніальний період (частина 2)" (денна)	1. Іспанська Америка в колоніальний період. 2. Португальська Америка в колоніальний період. 3. Англійські, французькі та голландські колонії в Латинській Америці у XVII - першій половині XVIII ст.
С31 "Латинська Америка в колоніальний період (частина 1)" (денна)	1. Іспанська Америка в колоніальний період. 2. Португальська Америка в колоніальний період.
С32 "Латинська Америка в колоніальний період (частина 2)" (денна)	1. Англійські колонії в Латинській Америці у XVII - першій половині XVIII ст. 2. Французькі колонії в Латинській Америці у XVII - першій половині XVIII ст. 3. Голландські колонії в Латинській Америці у XVII - першій половині XVIII ст.
Тема 2. Латинська Америка в другій половині XVIII – на початку XIX ст. Війни за незалежність	
Лк3 "Латинська Америка у другій половині XVIII - на початку XIX ст. Війни за незалежність (частина 1)" (денна)	1. Криза колоніальної системи в Латинській Америці у другій половині XVIII століття. 2. Піднесення визвольного руху народів Латинської Америки наприкінці XVIII ст. 3. Війна за незалежність іспанських колоній у 1810-1826 рр.
Лк4 "Латинська Америка у другій половині XVIII - на початку XIX ст. Війни за незалежність (частина 2)" (денна)	1. Визвольний рух у португальській Бразилії на початку XIX ст. 2. Політична, соціально-економічна і культурна ситуація в голландських, французьких і англійських колоніях в Латинській Америці у другій половині XVIII - на початку XIX ст.

С33 "Латинська Америка в другій половині XVIII – на початку XIX ст. Війни за незалежність (частина 1)" (денна)

1. Криза колоніальної системи в Латинській Америці у другій половині XVIII століття. 2. Піднесення визвольного руху народів Латинської Америки наприкінці XVIII ст.

С34 "Латинська Америка в другій половині XVIII – на початку XIX ст. Війни за незалежність (частинна 2)" (денна)

1. Війна за незалежність іспанських колоній у 1810-1826 рр. 2. Визвольний рух у португальській Бразилії на початку XIX ст.

Тема 3. Аргентина в XIX - на початку XX ст.

Лк5 "Аргентина в XIX - на початку XX ст." (денна)

1. Політична боротьба у 20-х рр. XIX ст. 2. Диктатура Х.М. Росаса (1835-1852 рр.). 3. Конституція 1853 р. і консолідація аргентинської держави. 4. Аргентина у 80-х рр. XIX ст. 5. Революція 1890-1893 рр. та її наслідки. 6. Аргентина на початку XX ст.

С35 "Аргентина в XIX - на початку XX ст." (денна)

1. Політична боротьба у 20-х рр. XIX ст. 2. Диктатура Х.М. Росаса (1835-1852 рр.). 3. Конституція 1853 р. і консолідація аргентинської держави. 4. Аргентина у 80-х рр. XIX ст. 5. Революція 1890-1893 рр. та її наслідки. 6. Аргентина на початку XX ст.

Тема 4. Бразилія в XIX - на початку XX ст.

Лк6 "Бразилія в XIX - на початку XX ст." (денна)

1. Бразильська імперія в 1822-1889 рр. 2. Бразильська республіка наприкінці XIX ст. 3. Бразилія на початку XX ст.

С36 "Бразилія в XIX - на початку XX ст." (денна)

1. Бразильська імперія в 1822-1889 рр. 2. Бразильська республіка наприкінці XIX ст. 3. Бразилія на початку XX ст.

Тема 5. Чилі та Перу в XIX – на початку XX ст.

Лк7 "Чилі та Перу в XIX – на початку XX ст." (денна)

1. Чилі у 20-70-х рр. XIX ст. 2. Чилі у 80-х рр. XIX – на початку XX ст. 3. Перу у 20-70-х рр. XIX ст. 4. Перу у 80-х рр. XIX – на початку XX ст.

С37 "Чилі та Перу в XIX – на початку XX ст." (денна)

1. Чилі у 20-70-х рр. XIX ст. 2. Чилі у 80-х рр. XIX – на початку XX ст. 3. Перу у 20-70-х рр. XIX ст. 4. Перу у 80-х рр. XIX – на початку XX ст.

Тема 6. Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії

<p>Лк8 "Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії (частина 1)" (денна)</p> <p>1. Парагвай у XIX - на початку XX ст. 2. Уругвай у XIX - на початку XX ст. 3. Венесуела в XIX - на початку XX ст.</p>
<p>Лк9 "Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії (частина 2)" (денна)</p> <p>1. Колумбія в XIX - на початку XX ст. 2. Еквадор у XIX - на початку XX ст. 3. Болівія в XIX - на початку XX ст.</p>
<p>С38 "Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії (частина 1)" (денна)</p> <p>1. Парагвай у XIX - на початку XX ст. 2. Уругвай у XIX - на початку XX ст. 3. Венесуела в XIX - на початку XX ст.</p>
<p>С39 "Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії (частина 2)" (денна)</p> <p>1. Колумбі в XIX - на початку XX ст. 2. Еквадор у XIX - на початку XX ст. 3. Болівія в XIX - на початку XX ст.</p>
<p>Тема 7. Мексика в XIX - на початку XX ст.</p>
<p>Лк10 "Мексика в XIX - на початку XX ст." (денна)</p> <p>1. Мексика у першій половині XIX ст. 2. Революція та громадянська війна у Мексиці (1854-1860 рр.). 3. Іноземна інтервенція та боротьба з нею. 4. Мексика у 1876-1910 рр. 5. Мексиканська революція 1910-1917 рр.</p>
<p>С310 "Мексика в XIX - на початку XX ст." (денна)</p> <p>1. Мексика у першій половині XIX ст. 2. Революція та громадянська війна у Мексиці (1854-1860 рр.). 3. Іноземна інтервенція та боротьба з нею. 4. Мексика у 1876-1910 рр. 5. Мексиканська революція 1910-1917 рр.</p>
<p>Тема 8. Куба в XIX - на початку XX ст.</p>
<p>Лк11 "Куба в XIX - на початку XX ст." (денна)</p> <p>1. Куба у першій половині XIX ст. 2. Війна за незалежність Куби у 1868-1878 рр. 3. Куба у 80-90 рр. XIX ст. 4. Куба на початку XX ст.</p>
<p>С311 "Куба в XIX - на початку XX ст." (денна)</p> <p>1. Куба у першій половині XIX ст. 2. Війна за незалежність Куби у 1868-1878 рр. 3. Куба у 80-90 рр. XIX ст. 4. Куба на початку XX ст.</p>
<p>Тема 9. Латинська Америка в 1918-1945 рр.</p>
<p>Лк12 "Латинська Америка в 1918-1945 рр." (денна)</p> <p>1. Країни Латинської Америки у 1918-1929 рр. 2. Особливості розвитку країн Латинської Америки у 1929-1939 рр. 3 Країни Латинської Америки у період Другої світової війни.</p>

<p>С312 "Латинська Америка в 1918-1945 рр." (денна)</p> <p>1. Країни Латинської Америки у 1918-1929 рр. 2. Особливості розвитку країн Латинської Америки у 1929-1939 рр. 3. Країни Латинської Америки у період Другої світової війни.</p>
<p>Тема 10. Латинська Америка у другій половині ХХ ст.</p>
<p>Лк13 "Латинська Америка у другій половині ХХ ст. (частина 1)" (денна)</p> <p>1. Революційні рухи у країнах Латинської Америки у другій половині ХХ ст. 2. Країни Латинської Америки в розпал «холодної війни» (друга половина 40-60-ті рр. ХХ ст.). 3. Націонал-реформістські течії в Латинській Америці.</p>
<p>Лк14 "Латинська Америка у другій половині ХХ ст. (частина 2)" (денна)</p> <p>1. Особливості розвитку країн Латинської Америки в 70-80-х рр. 2. Неоліберальний варіант модернізації у 70-80-х рр. ХХ ст. 3. Країни Латинської Америки в 90-х рр. ХХ ст.</p>
<p>С313 "Латинська Америка у другій половині ХХ ст. (частина 1)" (денна)</p> <p>1. Країни Латинської Америки в розпал «холодної війни» (друга половина 40-60-ті рр. ХХ ст.). 2. Особливості розвитку країн Латинської Америки в 70-80-х рр.</p>
<p>С314 "Латинська Америка у другій половині ХХ ст. (частина 2)" (денна)</p> <p>1. Країни Латинської Америки в 90-х рр. ХХ ст.</p>
<p>Тема 11. Країни Латинської Америки на початку ХХІ ст.</p>
<p>Лк15 "Країни Латинської Америки на початку ХХІ ст. (частина 1)" (денна)</p> <p>1. Особливості соціально-економічного розвитку країн Латинської Америки у на початку ХХІ ст. 2. Політичний розвиток країн Латинської Америки на початку ХХІ ст.</p>
<p>Лк16 "Країни Латинської Америки на початку ХХІ ст. (частина 2)" (денна)</p> <p>1. Країни Латинської Америки у міжнародних відносинах на початку ХХІ ст. 2. Інтеграційні процеси в Латинській Америці</p>
<p>С315 "Країни Латинської Америки на початку ХХІ ст. (частина 1)" (денна)</p> <p>1. Особливості соціально-економічного розвитку країн Латинської Америки у на початку ХХІ ст.</p>
<p>С316 "Країни Латинської Америки на початку ХХІ ст. (частина 2)" (денна)</p> <p>1. Політичний розвиток країн Латинської Америки на початку ХХІ ст. 2. Країни Латинської Америки у міжнародних відносинах на початку ХХІ ст.</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Конспектування
НД2	Підготовка до лекцій
НД3	Підготовка до семінарського заняття

НД4	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД5	Підготовка мультимедійних презентацій
НД6	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Дослідницька робота
МН2	Проблемні лекції
МН3	Проблемний семінар

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про історію країн Латинської Америки як окремий елемент всесвітньої історії, її предмет, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців гуманітарного профілю (РН 1, РН 3, РН 4, РН 5). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 3 та РН 4). Демонстрація презентацій передбачає ідентифікацію студентами країн регіону за їх державним устроєм, політичною, економічною та соціальною системами, релігійно-конфесійним і культурним чинниками (результати навчання РН 1, РН 2, РН 3, РН 4). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять, а також робота над презентацією для представлення групі та її обговорення (РН 2, РН 5). Під час підготовки презентації студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного й аналітичного мислення, синтезу навчальної теорії і практик

Участь у груповій роботі, участь у конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах. Критична оцінка літератури, виконання творчих завдань.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО2	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО3	Захист презентацій та рефератів
МФО4	Перевірка та оцінювання письмових завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Поточне опитування
МСО2	Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)
МСО3	Дослідницька робота
МСО4	Підсумковий контроль: екзамен

Контрольні заходи:

8 семестр	100 балів
МСО1. Поточне опитування	40
	40
МСО2. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)	20
	20
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен	40
	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

8 семестр	100 балів
МСО2. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)	20
	20
МСО3. Дослідницька робота	40
	40
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен	40
	40

Форма підсумкового контролю – іспит, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі

ЗНЗ	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
-----	---

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Історія держави і права зарубіжних країн. Курс лекцій. Навчальне видання. [За ред. В.М. Щербатюка]. Київ: Видавництво «Фенікс», 2021. 536 с.
2	Історія держави і права зарубіжних країн: підручник. [За заг. ред. О.М. Бандурки]. Харків: Майдан, 2020. 618 с.
3	Лизогуб В.А. Країнознавство: підручник. Харків: Право, 2019. 384 с.
4	Окорокова В.В. Новітня історія країн Азії, Африки та Латинської Америки (з 1945 року): Навчальний посібник (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта «Історія»). Одеса: Ун-т Ушинського, 2022. 238 с.
5	Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 448 с.
Допоміжна література	
1	Всесвітня історія: навчальний посібник. [Б.М. Гончар, В.М. Мордвінцев, А.Г. Слюсаренко, С.П. Стельмах]. 2-е видання. Київ: Знання, 2014. 895 с.
2	Головченко В. Регіоназнавство: Азія, Африка й Латинська Америка: навчальний посібник. Київ: Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. 352 с.
3	Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з курсу «Історія країн Латинської Америки». [Укладач А.В. Гончаренко]. Суми: Сумський державний університет, 2022. 37 с
4	Іваницька О.П. Історія міжнародних відносин (друга половина 1940-х - 1990-і роки). Вінниця: ТОВ «Нілан- ЛТД». 2016. 732 с.
5	Іржавська А.П., Терещенко Т.В. Актуальні аспекти історії країн Латинської Америки (XVII – початок XXI ст.): навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. 140 с.
6	Іржавська А.П., Терещенко Т.В. Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки нового часу: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. 416 с.
7	Методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни «Латинська Америка. Африка». [Уклад. В.Г. Косміна]. Київ: ДАУ, 2017. 52 с.
8	Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу: навчальний посібник, Київ: Знання, 2013. 677 с.
9	Сорж Б., Мартучеллі Д. Латиноамериканський виклик: Соціальна згуртованість і демократія. [Пер. з португ. та англ. Т. Цимбала]. Львів: Кальварія; Київ: Ніка-Центр, 2014. 287 с.
10	Ткач О.І., Костів П.Р. Політична модернізація в Латинській Америці: від авторитаризму до демократії. Київ: Університет «Україна», 2013. 331 с.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
денна форма навчання							
1	Латинська Америка в колоніальний період	16	4	4	0	8	0
2	Латинська Америка в другій половині XVIII – на початку XIX ст. Війни за незалежність	15	4	4	0	7	0
3	Аргентина в XIX - на початку XX ст.	12	2	2	0	8	0
4	Бразилія в XIX - на початку XX ст.	12	2	2	0	8	0
5	Чилі та Перу в XIX – на початку XX ст.	12	2	2	0	8	0
6	Становлення національних держав: Парагваю, Уругваю, Венесуели, Колумбії, Еквадору та Болівії	15	4	4	0	7	0
7	Мексика в XIX - на початку XX ст.	12	2	2	0	8	0
8	Куба в XIX - на початку XX ст.	12	2	2	0	8	0
9	Латинська Америка в 1918-1945 рр.	12	2	2	0	8	0
10	Латинська Америка у другій половині XX ст.	16	4	4	0	8	0
11	Країни Латинської Америки на початку XXI ст.	16	4	4	0	8	0
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>32</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>86</i>	<i>0</i>

	<p>РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Історія країн Латинської Америки»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 032 Історія та археологія: Історія Рік навчання 2022 Семестр один семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Гончаренко Анатолій Володимирович
Контактна інформація викладача	a.goncharenko@yur.sumdu.edu.ua +380505896102
Час та місце проведення консультацій	Щопонеділка о 15.00-16.00, ауд. Н-213 Google meet https://meet.google.com/vqe-wjyv-gru
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google meet https://meet.google.com/rar-nuyu-pzh
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/080d85b8e276d73622db8f0df159e7182654019
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	a.goncharenko@yur.sumdu.edu.ua +380505896102 Viber, Telegram
<p align="center">ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача на занятті з поважної причини обов'язковим є виконання індивідуального завдання. Навчання може відбуватись також в онлайн формі.

<p>Політика оцінювання</p>	<p>Політика оцінювання здійснюється за нормами викладеними в силабусі дисципліни: 100 балів, з них 60 поточні семестрові та 40 іспит. Сумативний підсумковий контроль навчальних досягнень по дисципліні включає: Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) - дві тестові роботи по 10 балів. Ситуативні завдання (усне опитування) - на семінарських заняттях протягом семестру до 30 балів. Максимальну оцінку, яку може отримати студент за одне опитування 3 бали (Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок), 2 бали (Загалом правильна робота з певною кількістю помилок), 1 бал (Виконання задовольняє мінімальні критерії). Пошуково-дослідне завдання (підготовка, презентація, захист) - виконання протягом семестру 2 завдань з оцінюванням кожного 5 балів (Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок), 4 (Загалом правильна робота з певною кількістю помилок), 3 (Непогано, але зі значною кількістю недоліків), 2 бали (Виконання задовольняє мінімальні критерії); Підсумковий контроль: іспит - проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями 40 балів. Студент не допускається до іспиту, якщо набрав менше 35 балів із запланованих робіт з дисципліни. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит має бути не менше ніж 25 балів.</p>
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Роботи (завдання, презентації, реферати, курсові тощо), що були вчасно здані оцінюються згідно пункту 9.3 силабусу. Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Роботи, які виконані з недотриманням вимог повертаються на доопрацювання. Перескладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
<p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.</p>

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної доброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР13	РН1	Лк1-Лк16, С31-С316	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4
ПР4, ПР9	РН2	Лк1-Лк16, С31-С316	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО4
ПР2, ПР4, ПР6, ПР9, ПР13	РН3	Лк1-Лк16, С31-С316	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4
ПР2, ПР4, ПР6, ПР13	РН4	Лк1-Лк16, С31-С316	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4
ПР2, ПР6, ПР9, ПР13	РН5	Лк1-Лк16, С31-С316	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4